

Samenwerkingsovereenkomst leefbaarheid en wijkgericht werken

Datum	25 september 2013
Behandelaar	Ellen Folkerts afdeling Bouwen en Wonen (0593)539294
Portefeuillehouder	Wethouder Dolfing
Besluitvormend orgaan	College
Overleg gepleegd met	☐ financieel adviseur AZ ☐ personeelsconsulent AZ ☐ medewerker bestuur en juridische zaken AZ X intern kernteam leefbaarheid (Jan Kogelman, Jan Darwinkel, Roel Barelds, Gerard Epping, Tina de Jong, Wianne Hazenberg) ☐ naam medewerker ☐ inspraak/adviesorgaan

Vervolprocedure

Ondertekenen samenwerkingsovereenkomst op maandag 14 oktober 2013.

Toelichting

1. Onderwerp

Prettig wonen en leven is gekoppeld aan leefbaarheid. Voortdurend worden er in de gemeente projecten uitgevoerd ter bevordering van de leefkwaliteit in dorpen, wijken en buurten. De gemeente doet dit veelal in samenwerking met partners. Met deze partners (politie, woningcorporaties, maatschappelijk werk, welzijnswerk) is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld waarin de samenwerking tussen de partijen is vastgelegd.

2. Voorstel

Aanleiding

In augustus 2012 heeft uw college de wens tot een integrale aanpak uitgesproken in het kader van het project 'inventarisatie verouderde wijken'. U heeft aangegeven een combinatie te willen zien van zowel de fysieke als de sociale component. U heeft toen tevens besloten

om afstemming te zoeken met maatschappelijke organisaties om informatie uit te wisselen en waar mogelijk tot concrete actiepunten te komen bij de wijkenaanpak. De afgelopen periode hebben we zowel intern als met externe partijen nagedacht over hoe we het integraal werken op het gebied van leefbaarheid het beste vorm zouden kunnen geven. In de collegevergadering van 11 juni jl. ben u hierover via een memo geïnformeerd. Deze memo vindt u aan het eind van dit voorstel. Hieronder wordt er ook nog even kort op ingegaan.

Interne werkgroep leefbaarheid

In de memo is aangegeven dat er binnen de gemeentelijke organisatie een interne werkgroep is gevormd die zich met dit thema bezig houdt. Vanuit elke afdeling neemt een medewerker deel aan deze werkgroep. In deze werkgroep worden projecten op het gebied van leefbaarheid besproken. Doel is de integrale aanpak van projecten te versterken.

Externe partners

Tevens is aangegeven dat de gemeente al enige tijd met externe partners om tafel zit om zaken die spelen op het gebied van leefbaarheid te bespreken en in gezamenlijkheid op te lossen. Het gaat om het "kernteam Beilen" en het "kernteam Smildes".

Bij beide overleggen zitten dezelfde partners aan tafel: Welzijnswerk Midden-Drenthe, Maatschappelijk werk Noordermaat, woningcorporatie Woonservice (kernteam Beilen), woningcorporatie Actium (Kernteam Smildes), de politie en de gemeente (oa: contactambtenaren).

Deze overlegstructuren waren in eerste instantie vooral informierend van aard en leefbaarheidszaken werden op ad-hoc basis opgepakt. Vanuit beide overleggen is door de partijen de behoefte aan een verdiepingsslag aangegeven. Men wil niet alleen uitwisseling van informatie maar ook toe naar gebiedsgericht of wijkgericht werken. Alle partijen hebben aangegeven het belang te erkennen van een prettige leefomgeving en willen zich graag gezamenlijk inzetten om deze te behouden en waar nodig te versterken. Daarnaast is de behoefte aan gemeentelijke regie uitgesproken.

Met de partijen is doorgesproken over de doelen, rollen en verantwoordelijkheden en een werkmethode. Belangrijke conclusies zijn:

- Partijen willen wijk/gebiedsgericht werken door een gezamenlijke analyse te maken van een kern, wijk of buurt. Een daaruit voortkomende gedeelde visie en strategie vormt de verdere leidraad voor het handelen van de partijen en het uitvoeren van projecten waarbij inwoners zoveel mogelijk betrokken worden;
- Partijen willen burgerparticipatie bij het wijkgericht werken versterken;
- Partijen beschouwen het wijkgericht werken als de schakel tussen burger en partijen en tussen beleid en uitvoering.

Samenwerkingsovereenkomst

Dit alles is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Deze overeenkomst is de afgelopen periode met de partijen in de gezamenlijkheid opgesteld en is nu gereed. De overeenkomst is als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

De samenwerkingsovereenkomst geeft vorm aan de samenwerking tussen bovengenoemde partijen met als doel het behouden en versterken van de leefbaarheid in wijken en buurten, waarbij wordt ingezet op fysiek, sociaal en veilig. Ook burgerparticipatie speelt een belangrijke rol. In de overeenkomst worden doelen, verantwoordelijkheden van de organisaties omschreven, evenals een werkmethode.

Noodzaak overeenkomst

Er wordt al samengewerkt in bovengenoemde overlegvormen, is het dan nodig om een samenwerkingsovereenkomst te ondertekenen? Ja. Op deze manier kunnen de doelstelling, manier van samenwerken en de rollen en verantwoordelijkheden van de partijen duidelijk worden omschreven. Dit is ook gewenst met het oog op de (continuïteit van de) inzet van de benodigde menskracht bij het realiseren van activiteiten en projecten en de deelname aan de

overleggen. Ook de uitwisseling van informatie kan hierdoor gemakkelijker plaatsvinden (de politie mag bijvoorbeeld meer interne gegevens uitwisselen als er een overeenkomst onder ligt). Het vormt een duidelijk samenwerkingskader.

Budget

In eerste instantie is het nog niet nodig hier budget aan te koppelen. Voor kleine zaken is bij de verschillende partijen regulier budget beschikbaar (in het geval van de gemeente: budget van de dorpscontactambtenaren). Pas wanneer een kern- of wijkanalyse is uitgevoerd, er een visie ligt en er concrete projecten voor uitvoering aan de orde komen dient elke partij zich in te zetten voor om binnen de eigen organisatie geld vrij te maken voor de uitvoer ervan.

3. Vervolg

- Het is de bedoeling de samenwerkingsovereenkomst op maandag 14 oktober 2013 te ondertekenen.
- Het vervolgtraject ten aanzien van projecten met betrekking tot wijkverbetering en leefbaarheid, willen wij in samenspraak met interne en externe partijen en volgens boven omschreven werkwijze oppakken. Daarom zal er in het najaar met de externe partijen een analyse van de dorpen in onze gemeente gaan plaatsvinden, volgens de in de samenwerkingsovereenkomst omschreven werkmethode. Op deze manier kunnen wij vanuit een brede benadering (fysiek en sociaal) wijkgericht aan de slag met leefbaarheid. De analyses kunnen de basis vormen voor het indienen van projecten voor het bestedingsplan 2015.

Aan : College van B&W
Van : Ellen Folkerts, namens de werkgroep leefbaarheid (io)
Datum : mei 2013
Onderwerp : Leefbaarheid en wijkgericht werken

Inleiding

Prettig wonen en leven is gekoppeld aan leefbaarheid. Leefbaarheid kan worden omschreven als de mate van waardering van bewoners voor de leefkwaliteit van hun dorp of buurt. Uit onderzoek is gebleken dat de meeste inwoners heel tevreden zijn over de kwaliteit van het wonen en leven in Midden-Drenthe. Men voelt zich over het algemeen veilig en de betrokkenheid van bewoners bij de buurt wordt als sterk ervaren.

Vooraf in de kleine kernen is het 'naoberschap' nog volop aanwezig. Als het nodig is helpt men elkaar.

Het leefklimaat in onze kernen is over het algemeen goed en dat willen wij graag zo houden. In de kleine kernen staat het dorpenbeleid goed in de steigers, het loopt goed. In de grotere kernen kan het dorpenbeleid echter wel een 'opfrisbeurt' gebruiken. Over de aanpak hiervan gaat deze memo.

Leefbaarheid

Leefbaarheid gaat dus over de waardering van bewoners over hun leefomgeving. Deze waardering wordt bepaald door een groot aantal factoren, zoals de aantrekkelijkheid en uitstraling van de woonomgeving, de kwaliteit van de woningen, veiligheid, de aanwezigheid van voorzieningen en bereikbaarheid. Daarnaast is het ook van belang dat er een zekere sociale samenhang in de buurt aanwezig is. Wanneer mensen zich betrokken voelen bij de buurt komt dit de leefbaarheid ten goede.

In onze gemeente zijn we voortdurend bezig met projecten gericht op de verbetering of behoud en versterking van de leefbaarheid. Vanwege de breedheid van het thema is het wenselijk om dit zo integraal mogelijk aan te pakken. Zowel intern als extern.

In augustus 2012 heeft uw college de wens tot een integrale aanpak uitgesproken in het kader van het project 'inventarisatie verouderde wijken'. U heeft aangegeven een combinatie te willen zien van zowel de fysieke als de sociale component. U heeft toen tevens besloten om afstemming te zoeken met maatschappelijke organisaties om informatie uit te wisselen en waar mogelijk tot concrete actiepunten te komen bij de wijkenaanpak. De afgelopen periode hebben we zowel intern als met externe partijen nagedacht over hoe we het integraal werken op het gebied van leefbaarheid het beste vorm zouden kunnen geven.

Interne werkgroep

Binnen onze eigen organisatie zijn we met een interne werkgroep bij elkaar gaan zitten. Om goed integraal te kunnen werken moeten we op de hoogte zijn van de projecten die er op de verschillende afdelingen spelen. In de werkgroep is daarom vanuit bijna elke afdeling een 'vertegenwoordiger' aanwezig: Openbare Werken: Tina de Jong, Dienstverlening: Gerard Epping, Samenlevingszaken: Jan Darwinkel, Jan Kogelman en Roel Barelds en uit Bouwen en Wonen: Ellen Folkerts

Het instellen van een dergelijke werkgroep is wenselijk om zo goed mogelijk integraal te kunnen werken. De rol en functie van de werkgroep kan als volgt omschreven worden:

1. De werkgroep bespreekt de initiatieven / projecten op het gebied van leefbaarheid die vanuit de verschillende afdelingen worden ingebracht en signaleert of er afdelingsoverstijgende onderdelen zijn en of het van belang is dat het project

integraal wordt opgepakt. Gekeken wordt of de juiste afdelingen betrokken zijn en welk externe partijen we moeten betrekken.

2. De werkgroep heeft hiermee een overzicht van de projecten die op de verschillende afdelingen spelen of gaan spelen. Hierdoor kunnen projecten tijdig integraal worden opgepakt (eventueel ook in samenwerking met externe partijen) en wordt voorkomen dat er langs elkaar heen gewerkt wordt of dat disciplines worden 'vergeten'.
3. Door deze werkwijze te hanteren zal de uitwisseling van informatie over, kennis van en samenwerking tussen de verschillende afdelingen worden vergroot.
4. Dit zal als positief effect hebben dat we meer als 'één organisatie' naar buiten treden. Vanuit verschillende afdelingen gaat dezelfde info 'naar buiten'. Informatiebijeenkomsten in wijken, buurten of kernen worden indien mogelijk op elkaar afgestemd of gezamenlijk georganiseerd.
5. Het gemeentelijke kernteam leefbaarheid kan een centrale plaats innemen binnen de organisatie. Er is kennis van (alle) projecten die gemeentebreed spelen of gaan spelen. Met de gebundelde kennis kan er indien nodig gezamenlijk beleid/plannen gemaakt worden.
6. Midnet kan hier een belangrijke rol in spelen als instrument.
7. Het kernteam kan coördineren, afstemmen, stroomlijnen. In het kernteam komen alle leefbaarheidsaspecten bij elkaar en gaan we lijnen uitzetten, voorstellen maken om tot eensluidend beleid en uitvoering te komen. Belangrijk hierin is weten wat er speelt in de gemeente en hier gezamenlijk op inspelen.

Externe partners

Ook extern gebeurt er veel. Zo zijn er een tweetal overleggen gaande waarbij we met externe partners om tafel zitten om zaken die spelen op het gebied van leefbaarheid te bespreken en in gezamenlijkheid op te lossen. Het gaat om het "kernteam Beilen" en het 'Smildes-overleg'.

Bij beide overleggen zitten dezelfde partners aan tafel: Welzijnswerk Midden-Drenthe, Maatschappelijk werk Noordermaat, woningcorporatie Woonservice (kernteam Beilen), woningcorporatie Actium (Smildesoverleg), de politie en de gemeente (oa: contactambtenaren).

Deze overleggen zijn momenteel vooral informerend en als er leefbaarheidskwesties zijn die spelen dan worden deze op ad-hoc basis opgepakt. Alle partijen erkennen het belang van een prettige leefomgeving en willen zich graag gezamenlijk inzetten om deze te behouden en waar nodig te versterken.

Vanuit beide overleggen is door de partijen de behoefte aan een verdiepingsslag aangegeven. Onder de deelnemende partijen wordt gezocht naar een grotere effectiviteit van de overleggen. Men wil niet alleen uitwisseling van informatie maar ook toe naar gebiedsgericht of wijkgericht werken. Daarnaast is de behoefte aan gemeentelijke regie uitgesproken.

Na een brainstormsessie met de bovengenoemde partijen is naar voren gekomen dat verdieping van de overleggen bereikt zou kunnen worden door een gezamenlijke analyse te maken van een kern, wijk of buurt. Een daaruit voortkomende gedeelde visie en strategie kan dan de verdere leidraad vormen voor het handelen van de partijen en de verdere samenwerking. Op basis van deze visie kan een uitvoeringsprogramma voor de korte en de langere termijn opgesteld worden. Bewoners worden zo vroeg en zoveel mogelijk betrokken bij het wijkgericht werken en de uitvoer van projecten.

Momenteel loopt er in Bovensmilde een aantal projecten dat goed aansluit bij de hierboven geschetste verdiepingsslag of werkwijze. In Bovensmilde ondersteunt Welzijnswerk Midden-Drenthe de Stichting Leefklimaat bij het uitvoeren van het project 'Bovensmilde Bouwt'.

Hierin formuleren bewoners hoe zij de leefbaarheid in hun dorp ervaren en maken zij een SWOT-analyse van hun eigen dorp. In aansluiting daarop maken de partijen van het Smildesoverleg een gezamenlijke analyse van het dorp. Beide analyses zullen naast elkaar

worden gelegd met als doel dat dit zal uitmonden in een visie en strategie waaraan een uitvoeringsprogramma gericht op korte en lange termijn is gekoppeld. Daarnaast heeft de gemeente onlangs haar visie op Bovensmilde aan verschillende organisaties in het dorp gepresenteerd. In individuele gesprekken met partijen is het draagvlak voor de visie onder de organisaties gepeild. Voor de zomer zal een terugkoppeling naar de partijen volgen. Ook dit project past binnen de boven omschreven werkwijze.

Samenwerkingsovereenkomst met externe partijen

Om op een succesvolle manier uitvoer te kunnen geven aan de hierboven beschreven werkwijze is het nodig om met de externe partijen een samenwerkingsovereenkomst op te stellen. Op deze manier kunnen de doelstelling, manier van samenwerken en de rollen en verantwoordelijkheden van de partijen duidelijk worden omschreven. Dit is ook gewenst met het oog op de (continuïteit van de) inzet van de benodigde menskracht bij het realiseren van activiteiten en projecten en de deelname aan de overleggen. Ook de uitwisseling van informatie kan hierdoor gemakkelijker plaatsvinden (de politie mag bijvoorbeeld meer interne gegevens uitwisselen als er een overeenkomst onder ligt).

In eerste instantie is het nog niet nodig hier budget aan te koppelen. Voor kleine zaken is bij de verschillende partijen regulier budget beschikbaar (in het geval van de gemeente: budget van de dorpscontactambtenaren). Pas wanneer een kern- of wijkanalyse is uitgevoerd, er een visie ligt en er concrete projecten voor uitvoering aan de orde komen dient elke partij zich in te zetten voor om binnen de eigen organisatie geld vrij te maken voor de uitvoer ervan.

Project Wijkverbetering

Zoals eerder in de memo aangegeven heeft uw college in augustus 2012 uitgesproken een integrale aanpak te willen in het kader van het project 'inventarisatie verouderde wijken'. U heeft aangegeven een combinatie te willen zien van zowel de fysieke als de sociale component. Onlangs heeft u een voorstel bereikt over de wijkverbetering Prins Maurits-, Prins Bernhard- en Nassaustraat in Smilde. Hierin bent u al geïnformeerd over de komst van deze memo. Het vervolgtraject ten aanzien van projecten met betrekking tot wijkverbetering en leefbaarheid, willen wij in samenspraak met interne en externe partijen en volgens boven omschreven werkwijze oppakken. Op deze manier kunnen wij vanuit een brede benadering (fysiek en sociaal) wijkgericht aan de slag met leefbaarheid.

Vervolg

Op grond van het bovenstaande stelt de werkgroep het volgende voor:

- het instellen van een interne werkgroep 'leefbaarheid'
- het formaliseren van de samenwerking met de externe partijen ten aanzien van wijkgericht werken / leefbaarheid middels een samenwerkingsovereenkomst en daarbij als gemeente een regierol te nemen.

Kan uw college zich vinden in het bovenstaande?